

ಉಷ್ಣತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಆಕಳಿಕೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಉಷ್ಣಾಂಶವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಆಕಳಿಕೆಯು ಮೆದುಳಿನ ಪ್ರಚೋದನೆ ಹಾಗೂ ಅರಿವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆಕಳಿಕೆಯು ಮೆದುಳಿಗೆ ರಕ್ತದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾಗರೂಕತೆ, ಅರಿವಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಆಕಳಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದವಡೆಯ ಸ್ಥಾಯಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಡೊಪಮೈನ್, ಸೆರಟೋನಿನ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಟಿಟೋಸಿನ್ ಎಂಬ ನರಪ್ರೇಷಕಗಳ (ನ್ಯೂರೊಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಟರ್‌ಗಳು) ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಆಕಳಿಕೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ನಡವಳಿಕೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಕಳಿಸಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಆಕಳಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಆಕಳಿಕೆಯು ವಿವಿಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶಾರೀರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂರನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಆಕಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೊಂದೂ ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ. ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಆಕಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಕಳಿಕೆಯನ್ನು ಅತಿಯಾದ ಆಕಳಿಕೆ, ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಆಕಳಿಕೆ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕಳಿಕೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಮೋನ್‌ಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅಸಮತೋಲನಗಳು ಕೂಡ ಅತಿಯಾದ ಆಕಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ನಿದ್ರೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಮೈಗ್ರೇನ್‌ನಂತಹ ತಲೆನೋವು, ಇತರ ನರವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಕಳಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಅತಿ ಆಕಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ರೋಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅದನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಕಳಿಕೆ ಮಾನಸಿಕ ಆಯಾಸವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅರಿವಿನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ. ವಿಕಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ, ಮಾನವನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಶೇರುಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಕಳಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಅದು ಜೀವವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ವಿಕಾಸವಾಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಕೆಳವರ್ಗದ ಕಶೇರುಕಗಳಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಆಕಳಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾನವನನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮುಂದೆ ವಿಕಾಸವಾದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ■

